

Delårsrapport januari – juni 2014

Sammanfattning av andra kvartalet 2014

- Ålderskontrollen uppgick till 97 (96)¹ procent.
- Opinionsmätningar visade att 75 (71) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 127,3 (122,6) miljoner liter.
- Intäkterna ökade till 6 959 (6 508) MSEK. 2014 inföll påskan i andra kvartalet.
- Rörelseresultatet uppgick till 128 (88) MSEK.
- Kvartalets resultat uppgick till 111 (72) MSEK.

Sammanfattning av januari – juni 2014

- Ålderskontrollen uppgick till 97 (96) procent.
- Opinionsmätningar visade att 75 (72) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 223,4 (222,5) miljoner liter.
- Intäkterna ökade till 12 384 (12 052) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 129 (–105) MSEK. En avsättning på 162 MSEK till Systembolagets Pensionsstiftelse skedde under 2013.
- Periodens resultat uppgick till 122 (–75) MSEK.

¹ Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inget annat framgår.

Finansiell information

MSEK	apr–jun 2014	apr–jun 2013	jan–jun 2014	jan–jun 2013	helår 2013
Nettoomsättning	6 959	6 508	12 384	12 052	25 709
Rörelseresultat	128	88	129	–105	168
Resultat före skatt	142	93	157	–94	317
Periodens resultat	111	72	122	–75	287
Eget kapital	1 445	1 246	1 445	1 246	1 610
Avkastning på eget kapital %	–	–	33,8	2,0	18,0
Balansomslutning	4 833	4 382	4 833	4 382	5 463
Soliditet %	32,1	29,9	32,1	29,9	31,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	793	470	–441	–623	456
Bruttoinvesteringar	213	292	556	571	1 234
varav i finansiella placeringar	186	271	513	524	1 129
Medelantal anställda	3 340	3 257	3 228	3 172	3 280

VD har ordet

Sommaren pågår för fullt med sol och semester. Ledigheten ger oss mer tid till att umgås med vänner och familj. Samtidigt är sommaren den tid på året då vi dricker allra mest och alkoholkonsumtionen påverkar alla i vår närhet. Det är just därför Systembolaget finns, för att bidra till att alkoholskadorna ska bli så små som möjligt. Vi gör det genom att med ensamrätt sälja alkohol på ett ansvarfullt sätt, ge god service och informera om alkoholens risker.

Vår och försommar är också ungdomarnas tid med examen, studentmottagningar och fester. Många föräldrar får frågor om att köpa ut alkohol. Vi jobbar aktivt med ålderskontroller men också med information om langning och dess konsekvenser. Under juni syntes Systembolagets kampanj för att förhindra langning. Tonårsparlören, en webb och bok om hur man pratar om alkohol med sina barn, är en viktig del i vår information. Boken sändes ut till tonårsföräldrar under våren, av vårt dotterbolag IQ-initiativet.

I juni presenterades den årliga undersökningen om svenska folkets alkoholkonsumtion, den så kallade Monitorundersökningen av CAN, Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning. Sverige har haft en positiv utveckling de senaste tio åren med minskad konsumtion. Utvecklingen bryts nu från de senaste årens cirka 9,5 liter till 9,9 liter per invånare och år. Enligt CAN är det främst resandeförseln som ökar. Denna utveckling är onekligen en varningssignal för alla oss som arbetar med att begränsa alkoholens skadeverkningar.

Även näthandeln med alkohol ökar, mellan åren 2012 och 2013 skedde en ökning från 0,5 procent till 1,7 procent. En kraftig ökning även om siffrorna är låga. Vinlådor till matkasssekunder och kommersiella aktörer är bakgrunden till att regeringen i januari tillsatte en utredning i syfte att tydliggöra alkohollagen. Utredningen presenterades den 9 juli och föreslår en rad skärpningar vilka i praktiken bl.a. innebär att ingen ska kunna förmedla vin tillsammans med matkassar. Systembolaget välkomnar utredningens förslag. Regeringen fortsätter att värna den svenska alkoholpolitiken som bygger på att ensamrätten bevaras och att andra aktörer med kommersiella intressen ska hållas utanför handeln med alkohol.

Systembolaget berör många, både genom vår ensamrätt men också genom att de varor vi säljer tillverkas i över hundra länder. Detta präglar vårt hållbarhetsarbete som vi har valt att bygga utifrån tre arenor; erbjuda hållbara val för kunden, arbeta för en hållbar global leverantörskedja och byggandet av en mer hållbar egen verksamhet. Under våren har hållbara val för kunden samt en hållbar

global leverantörskedja varit i fokus främst genom den kampanj som syntes i våra butiker om vårt sortiment av ekologiska, etiska och miljömärkta drycker.

I april fick vi den stora glädjen att för andra året i rad, ta emot utmärkelsen ServiceScore 2014 som Sveriges bästa serviceföretag i alla kategorier. Vi ser också ett fortsatt högt förtroende i våra mätningar om stödet för Systembolagets ensamrätt. Vårt Opinionsindex (OPI) ökade under kvartalet till 75 procent jämfört med 71 procent för andra kvartalet 2013. Systembolagets Nöjd Kund Index (NKI) som har målet 82 för 2014, nådde under kvartalet 83.

Rörelseresultatet landade på 129 miljoner kronor vilket är 234 miljoner kronor högre än motsvarande period 2013 och beror främst på förra årets avsättning till pensioner.

Under sommaren har Systembolagets planerade förändringar för småskaligt producerade och lokalt efterfrågade produkter debatterats i främst lokala media. Kundernas växande intresse för denna typ av produkter och det ökande antalet leverantörer har medfört att vi har växt ur den nuvarande modellen. Förändringarna innebär att vi kommer att kunna ge kunderna bättre service. I maj kontaktade vi personligen alla leverantörer för att förklara förändringarna och i september genomför vi lokala leverantörsträffar för att lyssna på vilka förbättringsförslag som kan finnas.

Efter en händelserik vår och sommar ser vi nu hösten an med val till riksdag och vi ser fram emot att arbeta på uppdrag av våra folkvalda för att tillsammans minska alkoholens skadeverkningar.

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

Verksamhet och uppdrag

Systembolaget AB är ett statligt ägt aktiebolag som med ensamrätt bedriver detaljhandelsförsäljning av sprit-drycker, vin och starköl i Sverige. Systembolagets uppdrag är att sälja med ansvar och god service och att informera om alkoholens risker. Syftet är att bidra till att begränsa medicinska och sociala alkoholskador och därigenom förbättra folkhälsan. Systembolagets viktigaste roll är att hålla nere den totala alkoholkonsumtionen genom att begränsa tillgängligheten till alkohol via kontroll av butiksetablering och öppettider samt genom försäljnings-regler. En annan viktig funktion är att undvika att försälj-ningen drivs upp av vinstintressen.

Verksamheten ska bedrivas ekonomiskt effektivt. Staten ska få avkastning i enlighet med uppsatta mål. Om avkast-ningen varaktigt överstiger avkastningsmålet ska detta på sikt komma kunderna tillgodo.

De statligt ägda företagen ska agera föredömligt inom området hållbart företagande.

Systembolaget har 427 butiker och finns i Sveriges samt-liga 290 kommuner. Under året har en butik i Barkarby öppnats. Alla butiker utom tre är självbetjäningsbutiker, två har försäljning över disk inne i saluhallar och en butik har en kombination av överdiskförsäljning och självbetjä-ning.

Medelantalet anställda uppgick under första halvåret till 3 228 (3 172).

Utöver butikerna finns cirka 500 ombud runt om i Sverige där kunderna kan beställa varor för avhämtning. Systembolagets försök med hemleverans har snart pågått i två år och under hösten kommer det beslutas om tjänsten ska erbjudas permanent.

Strategiska nyckeltal

	apr-jun 2014	apr-jun 2013	jan-jun 2014	jan-jun 2013	helår 2013	målnivå 2014
Nöjd Kund Index (NKI)	83	81	83	82	82	82
Ålderskontroll %	97	96	97	96	96	95
Alkoholindex	–	–	–	–	66	62
Opinionsindex (OPI) %	75	71	75	72	72	72
Prestationskultur	–	–	–	–	–	76
Total sjukfrånvaro % *	5,4	5,6	5,4	5,6	5,4	5,0
Kvalitetsleverantörs- index	93	–	93	92	93	93
Minskad klimat- påverkan	–	–	–	–	–	Min 1000 ton CO ₂ e
Avkastning på eget kapital % **	–	–	33,8	2,0	18,0	9-10
Soliditet %	32,1	29,9	32,1	29,9	31,5	20-30

* Utfall avser rullande 12 månader (2014 avser utfall t o m februari och motsvarande period 2013 var utfallet 5,5)

** Ska på lång sikt motsvara den genomsnittliga tioåriga statsobligationsräntan med ett tillägg av sju procentenheter.

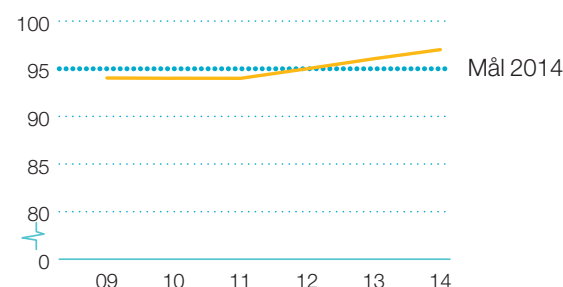
Nöjd Kund Index (NKI)

NKI mäts och redovisas kvartalsvis. Under första halvåret 2014 uppgick index till 83 (82), en ökning med en enhet jämfört med första halvåret 2013. Systembolagets kunder är fortsatt mycket nöjda och synen på service är mer positiv än någonsin. Inom viktiga kvalitetsområden är kund-bedömningarna relativt stabila eller på något högre nivåer än förra kvartalet. Jämfört med motsvarande period förra året är kundernas omdömen nu tydligt mer positiva och deras uppfattning av medarbetarnas agerande förbättrades starkt tack vare rekordhög proaktivitet. Även kundernas uppfattningen av sortiment och utbud, visar tydliga för-bättringar.

Ålderskontroll

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts vid kontrollköp i procent av totalt antal genom-förda kontrollköp. Köp genomförs av personer i ålders-gruppen 20–24 år. Under första halvåret genomfördes drygt 2 800 ålderskontrollköp i våra butiker. Legitimation begärdes vid 97 (96) procent av köptillfällena, en procent-enhet högre än motsvarande period 2013. Ökningen har varit stabil under året tack vare ett långsiktigt arbete med utbildning och tydligt ansvar inom området.

Ålderskontroll januari–juni, (%)

Alkoholindex

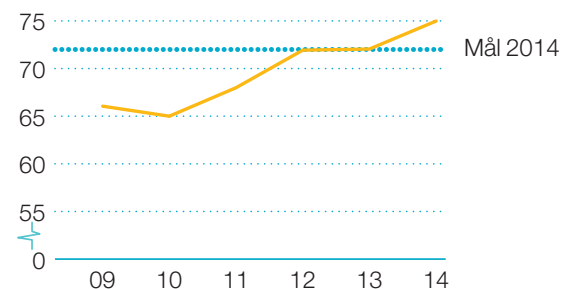
Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol med betoning på berusning i olika situationer. Ju högre index desto mer återhållsam är attityden. Det är Systembolagets dotterbolag IQ-initiativet som redovisar Alkoholindex och ett externt företag genomför undersök-ningen en gång om året. Sedan 2010, då Alkoholindex mättes första gången, ser vi att attityden, framförallt när det gäller berusningsdrickande, har blivit mer återhållsam under senare år. Samtidigt ser vi att attityden till att dricka mindre mängder alkohol i olika situationer blivit mer tillåtande. Index tas fram en gång om året och 2014 har ännu ingen mätning gjorts.

2013 uppgick Alkoholindex till 66 och 2010 var index-värdet 62. Rapport med fokus på resultatet 2013 finns på www.iq.se

Opinionsindex (OPI)

OPI mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl. Första halvåret 2014 uppgick index till 75 (72) procent, tre procentenheter högre än 2013.

Opinionsindex januari–juni, (%)

Prestationskultur

Prestationskultur är ett nytt strategiskt nyckeltal 2014 som mäter i vilken utsträckning medarbetarna upplever att de i sitt arbete har förutsättningar att prestera (vill, vet, kan, får och bör) och individens upplevelse av att få sina basbehov tillgodosedda. Utfallet för 2014 publiceras under hösten.

Total sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro är ett nytt strategiskt nyckeltal 2014 och mäts varje månad som ett rullande 12-månadersvärde med en månads eftersläpning. Projekt pågår med att ta fram en ny mätmetod varför denna rapport redovisar förra kvartalets utfall för den totala sjukfrånvaron. Per den sista februari uppgick den totala sjukfrånvaron till 5,4 (5,5) procent. Målet är att den totala sjukfrånvaron vid utgången av 2014 ska uppgå till högst 5,0 procent.

Kvalitetsleverantörsindex

Kvalitetsleverantörsindex är ett sammanvägt index av ett flertal kvalitetsparametrar, vilka är betydelsefulla för att uppnå kundnytta. Kvalitetsleverantörsindex avser ett rullande 12-månadersvärde och uppgick vid mätningen i juni 2014 till 93 (92), en enhet högre än motsvarande mätning 2013.

Minskad klimatpåverkan

Minskad klimatpåverkan är ett nytt strategiskt nyckeltal från och med 2014. Talet redovisar minskningen av den klimatpåverkan som Systembolagets verksamhet direkt eller indirekt har. De indirekta omfattar främst förpackningar och produktion medan de direkta är energieffektivisering, transporter och avfallshantering. Utfallet kommer att mätas en gång per år under hösten och målet 2014 är att minska koldioxidutsläppet med 1000 ton koldioxid-ekvivalenter.

Avkastning på eget kapital

På årsstämman den 24 april 2014 beslutade ägaren om en ändring av lönsamhetsmålet för Systembolaget, mot bakgrund av att Systembolaget inte längre upprättar koncernredovisning. Avkastningen på eget kapital ska på lång sikt motsvara den genomsnittliga tioåriga statsobligationsräntan med ett tillägg av sju procentenheter.

Per den sista juni uppgick avkastningen på eget kapital till 33,8 (2,0) procent. Ägarens mål för perioden uppgick till 9,2 procent. I och med att värdet mäts rullande 12-månader ingår en utdelning på 171 MSEK från Systembolagets dotterbolag fram till och med tredje kvartalet. Vid årets slut bedöms avkastningen på eget kapital närma sig ägarens mål.

Soliditet

Även soliditetsmålet ändrades på stämman 2014 och soliditeten ska enligt ägaranvisningen uppgå till mellan 20 och 30 procent.

Per den sista juni uppgick soliditeten till 32,1 (29,9) procent.

Marknad och försäljning

På regeringens uppdrag mäter CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) den totala alkoholkonsumtionen i Sverige genom den så kallade Monitorundersökningen. Sverige har haft en positiv utveckling de senaste tio åren med minskad konsumtion men i den årliga undersökningen som presenterades i juni ökar nu konsumtionen. Enligt CAN är det främst resandeförsölet som ökar men även näthandeln av alkohol ökar, även om siffrorna är förhållandevis låga. Systembolagets andel av den totala alkoholkonsumtionen har sedan 2004 ökat från knappt 50 till nära 60 procent. Det betyder att en allt större andel av den alkohol som konsumeras i Sverige ändå säljs under kontrollerade former. Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 223,4 miljoner liter, en ökning med 0,4 procent, vilket motsvarar 0,9 miljoner liter.

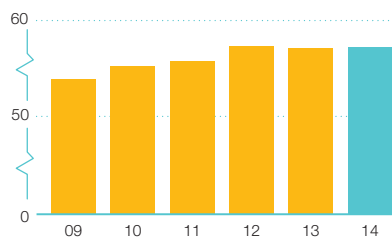
Försäljningsvolymen av alkoholfritt ökade med 12,9 procent och uppgick till 1,1 miljoner liter. Även försäljningen av öl ökade och uppgick till 111,0 (109,9) miljoner liter, en ökning med 1,0 procent. Varugrupperna sprit och cider och blanddrycker hade minskade försäljningsvolymen med 0,3 respektive 0,2 miljoner liter. Omräknat till ren alkohol minskade den totala försäljningsvolymen med 0,2 procent. Antalet kundbesök i butik under första halvåret 2014 uppgick till 57,2 miljoner vilket är 0,1 procent högre än föregående år. Systembolagets försäljning är relativt okänslig för konjunktursvängningar. Den 1 januari höjdes alkoholskatten på öl och vin med 7 procent och på sprit med 1 procent.

Säsongseffekter

Försäljningen är högre mot veckosluten samt under slutet av varje månad. De största försäljningstopparna uppstår inför större helger såsom påsk, midsommar, jul och nyår. Därutöver är försäljningen som högst under sommar-månaderna juni till och med augusti.

Kundbesök* januari – juni, (miljoner)

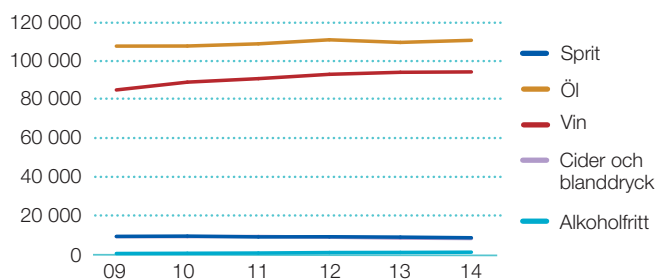

* Antal genomförda köp i butik.

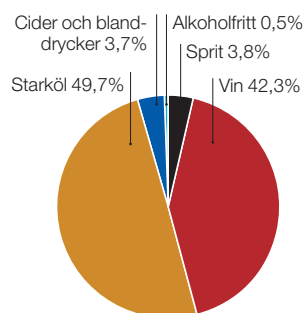
Försäljning drycker

1000-tals liter	apr-jun 2014	apr-jun 2013	jan-jun 2014	jan-jun 2013	helår 2013
Sprit	4 668	4 578	8 588	8 916	18 899
Vin	52 535	50 539	94 569	94 371	197 875
Starköl	64 102	61 541	110 955	109 865	231 477
Cider och blanddrycker	5 323	5 273	8 198	8 431	17 581
Alkoholfritt	718	619	1 109	982	2 425
Summa försäljning drycker	127 346	122 550	223 419	222 565	468 257

Försäljningsvolym januari – juni, (1000-tals liter)

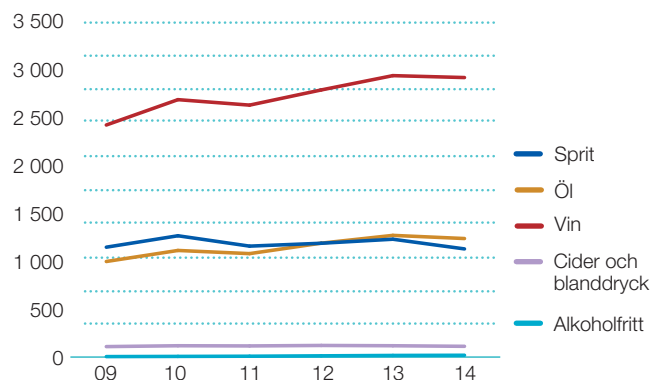
Försäljning i liter uppdelat på varugrupper januari – juni, (%)

Intäkter

MSEK	apr-jun 2014	apr-jun 2013	jan-jun 2014	jan-jun 2013	helår 2013
Sprit	1 350	1 299	2 477	2 527	5 402
Vin	3 618	3 376	6 529	6 306	13 452
Starköl	1 714	1 572	2 948	2 799	5 951
Cider och blanddrycker	211	202	322	321	674
Alkoholfritt	34	29	53	46	111
Summa försäljning drycker	6 927	6 478	12 329	11 999	25 590
Övriga varor och tjänster	32	30	55	53	119
Summa intäkter	6 959	6 508	12 384	12 052	25 709

Försäljning januari – juni, (MSEK)

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

I ansvarsredovisningen för 2013 på sidan 15 i del 2 finns en redovisning av styrelsens riskbedömning för felaktigheter i den finansiella rapporteringen. Denna redovisning är i allt väsentligt överensstämmande med den bedömning som görs per 2014-06-30.

De mest väsentliga risker som identifierats är risker kring prisjustering och inventering, personalrelaterade poster samt på värdeförändringar på finansiella tillgångar. Styrelsen följer regelbundet upp den interna revisionen. Styrelsen beslutar om företagets styrdokument som utgår från lagar, regler och ägaranvisningen.

Ekonomisk utveckling

MSEK	apr-jun 2014	apr-jun 2013	jan-jun 2014	jan-jun 2013	helår 2013
Intäkter/nettoomsättning	6 959	6 508	12 384	12 052	25 709
Rörelseresultat	128	88	129	-105	168
Finansnetto	14	5	28	11	208
Periodens resultat	111	72	122	-75	287
Kassaflöde från den löpande verksamheten	793	470	-441	-623	456
Balansomslutning	4 833	4 382	4 833	4 382	5 463

April–juni 2014

Intäkter

Intäkterna ökade med 6,9 procent till 6 959 (6 508) MSEK. Detta beror främst på ökade intäkter från vin och öl med 7,2 respektive 9,0 procent jämfört med andra kvartalet 2013. Även intäkterna från sprit, cider och blanddrycker samt alkoholfritt ökade. Tillsammans stod öl- och vinförsäljningen för 76,6 procent av intäkterna och 91,6 procent av försäljningsvolymen i liter under kvartalet. En anledning till att intäkterna ökade är att påsken i år inföll i april till skillnad mot 2013 då påsken inföll i mars. Intäkterna har ökat relativt sett mer än volymen, då kunderna väljer dyrare produkter.

Rörelseresultat

Kvartalets rörelseresultat uppgick till 128 (88) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 3,1 (2,2) procent.

Försäljnings- och administrationskostnaderna låg på samma nivå jämfört med förra året. Försäljningskostnaderna uppgick till 626 (625) MSEK och administrationskostnaderna till 138 (138) MSEK.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till 14 (5) MSEK varav 11 MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar samt likvida medel och 3 MSEK utgör orealiserade värdeförändringar på de finansiella placeringarna.

Kvartalets resultat

Kvartalets resultat uppgick till 111 (72) MSEK. Kvartalets skatt uppgick till -31 (-21) MSEK.

Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 793 (470) MSEK. Det beror främst på säsongsvariationer av leverantörsskulder då påsken 2014 inföll under andra kvartalet. Investeringsverksamheten uppgick till -21 (-107) MSEK till följd av ombyggnation av butiker. Finansieringsverksamheten uppgick till -287 (-90) MSEK och avser Systembolagets utdelning av 2013 års resultat till ägaren.

Finansiell ställning på balansdagen

Balansomslutningen uppgick till 4 833 MSEK, jämfört med 5 463 per den sista december 2013. Minskningen beror i huvudsak på betalning av leverantörsskulder.

Januari–juni 2014

Intäkter

Intäkterna ökade med 2,8 procent till 12 384 (12 052) MSEK. Detta beror främst på en ökning av intäkterna från vin och öl med 3,5 respektive 5,3 procent. Även intäkterna från alkoholfritt samt cider och blanddrycker ökade. Tillsammans stod öl- och vinförsäljningen för 76,5 procent av intäkterna och 92,0 procent av försäljningsvolymen i liter. Intäkterna har ökat relativt sett mer än volymtillväxten, vilket beror på att kunderna väljer dyrare produkter inom samtliga varugrupper. Den ackumulerade bruttomarginalen exklusive alkoholskatt ökade med 0,2 procentenheter jämfört med motsvarande period 2013 och uppgick till 21,5 (21,3) procent. Den högre bruttovinstmarginalen förklaras av att de grupper som ökar i försäljningsandelar har högre bruttomarginal.

Rörelseresultat

Periodens rörelseresultat uppgick till 129 (-105) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 1,7 (-1,4) procent.

Försäljnings- och administrationskostnaderna var lägre jämfört med förra året. I jämförelsesiffran för 2013 finns en avsättning till Systembolagets Pensionsstiftelse. Samtidigt har årets pensionskostnader varit lägre till följd av att en större del av pensionsskulden tryggas i pensionsstiftelsen. Bortsett från pensionskostnaderna ökade personalkostnaderna medan avskrivningarna minskade något. Försäljningskostnaderna minskade totalt med 12,5 procent till 1 190 (1 360) MSEK. Administrationskostnaderna minskade med 5,9 procent till 272 (289) MSEK.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till 28 (11) MSEK varav 21 MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar samt likvida medel och 7 MSEK utgör orealiserade värdeförändringar.

Periodens resultat

Periodens resultat uppgick till 122 (-75) MSEK. Periodens skatt uppgick till -35 (19) MSEK.

Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten under första halvåret uppgick till -441 (-623) MSEK främst till följd av

det högre resultatet. Investeringsverksamheten uppgick till –292 (–210) MSEK varav –249 avser finansiella placeringar. Finansieringsverksamheten uppgick till –116 (–90) MSEK. –287 MSEK avser utdelning till ägaren och 171 MSEK är en utdelning från dotterbolaget AB K14 Näckströmsgatan som under 2013 sålde en fastighet i Jordbro.

Hållbarhet

Andra kvartalet genomfördes en mängd aktiviteter inom hållbarhetsområdet. Bland annat genomförde Systembolaget en intressentdialog med hållbarhetsfokus där drygt 1 500 respondenter deltog. Totalt sett anses Systembolagets viktigaste ansvarsområden vara att arbeta aktivt mot alkoholens skadeverkningar, att ha en strikt ålderskontroll och att informera om alkoholens effekter.

I maj genomförde Systembolaget en kampanj om hållbarhetsarbetet med tydligt fokus på ekologiska produkter. I Systembolagets butiker syntes detta främst genom lansering av en hållbarhetsbroschyr, skyltning och att Systembolagets försäljare bar ett knappmärke med texten ”Fråga mig om eko”.

Under andra kvartalet 2014 reviderades uppförandekoden och den nya koden kommer att börja gälla från 1 januari 2015. De huvudsakliga förändringarna utgörs av:

- Due Diligence – att riskbedömningar ska implementeras i inköpsförfarandet.
- Den primära produktionen inkluderas så att hela leverantörskedjan omfattas.
- Internrevisioner krävs – leverantör/producent ska göra stickprov på underleverantörer.
- Klagomålsmekanismer ska inkluderas.

Under våren skedde omrevision av förra årets revisioner. Fortfarande återstår några brister och producenterna har nu åtagit sig att åtgärda dessa under hösten 2014.

Systembolaget rankades som nummer 11 (12) av 242 varumärken i den årliga undersökningen Sustainable Brand Index, där konsumenter värderar hållbarhetsnivån hos företag.

Under första halvåret såldes 11,0 miljoner liter ekologiska produkter, mer än dubbelt så mycket som under samma period 2013. Majoriteten av försäljningsvolymen kommer från ekologiska viner som ökade med 98,8 procent jämfört med 2013. Ekologiska produkter utgjorde under första halvåret 4,9 (2,7) procent av den totala försäljningsvolymen. Anledningen till att försäljningsandelen ökade är ett ökat intresse hos kunderna, men även att det nu finns ett större utbud av ekologiska artiklar i sortimentet. I slutet av andra kvartalet fanns det totalt 172 (131) aktiva artiklar i Systembolagets fasta sortiment. Även etiskt märkta produkter ökade kontinuerligt i volym. Under första halvåret var den totala tillväxten 69,3 procent jämfört med samma period 2013. Av den totala försäljningsvolymen utgjorde etiskt märkta varor 1,5 (0,9) procent.

Sammanfattning av dotterbolagen

IQ-initiativet arbetar för en smartare syn på alkohol genom att etablera måttfullhet som en betydande värdering i samhället. IQ-initiativet informerar, inspirerar, utmanar och är en plattform för goda exempel på alkoholförebyggande verksamhet. IQ-initiativet finansieras av Systembolaget med en budget 2014 på 30 MSEK. Periodens resultat före skatt uppgick till 2 (3) MSEK.

K14 Näckströmsgatan förvaltar Systembolagets rörelsefastigheter. Periodens resultat före skatt uppgick till 11 (17) MSEK, främst hänförlig till koncerninterna hyresintäkter. I resultatet för samma period 2013 ingick det upparbetade resultatet på 6 MSEK i Fastighetsbolaget Armaturvägen i Haninge KB vilket avyttrades den 1 juli förra året.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inget väsentligt finns att rapportera.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar härmed att halvårsrapporten ger en rättvisande översikt av Systembolagets verksamhet, ställning och resultat samt att den beskriver de väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som Systembolaget står inför.

Stockholm den 15 augusti 2014
Systembolaget AB

Kenneth Bengtsson
Ordförande

Thord Andersson
Ordinarie ledamot

Viveca Bergstedt Sten
Ordinarie ledamot

Pia Fagerström
Ordinarie ledamot

Crister Fritzson
Ordinarie ledamot

Carl B Hamilton
Ordinarie ledamot

Håkan Leifman
Ordinarie ledamot

Mona Sahlin
Ordinarie ledamot

Kerstin Wigzell
Ordinarie ledamot

Anna Holgersson
Arbetsstagarrepresentant

Berit Morén
Arbetsstagarrepresentant

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

Delårsrapporten har inte varit föremål för revision.

Resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	apr–jun 2014	apr–jun 2013	jan–jun 2014	jan–jun 2013	helår 2013
Nettoomsättning		6 959	6 508	12 384	12 052	25 709
Kostnad för sålda varor		–6 069	–5 659	–10 796	–10 511	–22 406
Bruttoresultat		890	849	1 588	1 541	3 303
Försäljningskostnader	2, 3	–626	–625	–1 190	–1 360	–2 607
Administrationskostnader	2, 3	–138	–138	–272	–289	–542
Övriga rörelseintäkter		2	2	3	3	14
Övriga rörelsekostnader		0	0	0	0	0
Rörelseresultat		128	88	129	–105	168
Finansnetto		14	5	28	11	208
Resultat efter finansiella poster		142	93	157	–94	376
Periodiseringsfond		–	–	–	–	–59
Resultat före skatt		142	93	157	–94	317
Skatt		–31	–21	–35	19	–30
Periodens resultat		111	72	122	–75	287
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK*		308	200	339	–208	796
Antal aktier vid periodens slut		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Genomsnittligt antal aktier under perioden		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000

* Systembolaget har inte några konvertibla instrument, optioner eller teckningsoptioner, vilket medför att ingen utspädningseffekt uppstår.

Balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2014-06-30	2013-06-30	2013-12-31
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar		16	29	20
Materiella tillgångar		656	793	730
Finansiella tillgångar		1 731	1 257	1 508
Summa anläggningstillgångar		2 403	2 079	2 258
Omsättningstillgångar				
Varulager		1 099	998	987
Fordringar		215	172	305
Kortfristiga placeringar		133	60	81
Kassa och bank		983	1 073	1 832
Summa omsättningstillgångar		2 430	2 303	3 205
Summa tillgångar	4	4 833	4 382	5 463
Eget kapital		1 445	1 246	1 610
Obeskattade reserver				
Periodiseringsfond		139	80	139
Summa obeskattade reserver		139	80	139
Avsättningar				
Långfristiga avsättningar		85	91	91
Kortfristiga avsättningar		4	–	2
Summa avsättningar		89	91	93
Skulder				
Långfristiga skulder		64	43	56
Kortfristiga skulder		3 096	2 922	3 565
Summa skulder		3 160	2 965	3 621
Summa eget kapital och skulder		4 833	4 382	5 463

Förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	jan-jun 2014	jan-jun 2013	helår 2013
Ingående balans	1 610	1 411	1 411
Periodens resultat	122	-75	287
Fusionsresultat	-	-	2
Utdelning	-287	-90	-90
Utgående balans	1 445	1 246	1 610

Kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	apr-jun 2014	apr-jun 2013	jan-jun 2014	jan-jun 2013	helår 2013
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	142	93	157	-94	317
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	31	69	91	149	515
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	-125	-159	-113	-43	-31
Förändring av fordringar	-67	-8	90	-5	-160
Förändring av skulder	830	499	-457	-591	33
Förändring av fordringar/skulder koncernbolag	3	-2	-158	11	-131
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	814	492	-390	-573	543
Betald skatt	-21	-22	-51	-50	-87
Kassaflöde från den löpande verksamheten	793	470	-441	-623	456
Investeringsverksamheten					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-27	-21	-43	-47	-105
Förvärv/försäljning av finansiella tillgångar	6	-86	-249	-163	-443
Fusion av dotterbolag	-	-	-	-	18
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-21	-107	-292	-210	-530
Finansieringsverksamheten					
Utdelning från AB K14 Näckströmsgatan	-	-	171	-	-
Utdelning till ägaren	-287	-90	-287	-90	-90
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-287	-90	-116	-90	-90
Periodens kassaflöde	485	273	-849	-923	-164
Likvida medel vid periodens början	498	800	1 832	1 996	1 996
Likvida medel vid periodens slut	983	1 073	983	1 073	1 832

Kvartalsöversikt

MSEK	apr-jun 2014	apr-jun 2013	jan-mar 2014	jan-mar 2013
Nettoomsättning	6 959	6 508	5 425	5 544
Bruttoresultat	890	849	698	692
Försäljningskostnader	-626	-625	-564	-735
Administrationskostnader	-138	-138	-134	-151
Rörelseresultat	128	88	1	-193
Kvartalets resultat	111	72	11	-147
Soliditet %	32,1	29,9	41,3	33,9

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Systembolaget AB följer Statens riktlinjer för extern rapportering för företag med statligt ägande. Redovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att Systembolaget ska tillämpa IFRS och därmed samtliga standarder och uttalanden utgivna av IASB och IFRIC så som de godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU. Detta ska göras så långt det är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Denna delårsrapport är upprättad i enlighet med IAS 34, Delårsrapportering och Bokföringsnämndens Allmänna Råd om frivillig delårsrapportering (BFNAR 2007:1).

De strategiska nyckeltalen avkastning på eget kapital och soliditet reviderades under 2013 genom att eget kapital justerades för obeskattade reserver vilket medfört ändrade jämförelsetal. Systembolaget använder sig av samma redovisningsprinciper såsom de har beskrivits i Ansvarsredovisningen för 2013, sidorna 28–33 i del 2.

Undantag från IFRS

Pensioner

Företagets pensionsåtaganden har i enlighet med RFR 2 beräknats och redovisats baserat på Tryggandelagen, vilket avviker från IAS 19.

Obeskattade reserver

De belopp som avsatts till obeskattade reserver utgör skattepliktiga temporära skillnader. På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna i företaget.

Not 2 Personalkostnader

Periodens totala personalkostnader uppgick till 359 (547) MSEK, en minskning med 188 MSEK. I jämförelsesiffran för 2013 finns en ökad pensionskostnad som främst beror på den sänkta diskonteringsräntan som ligger till grund för beräkning av pensionsskuld.

Not 3 Avskrivningar

MSEK	apr–jun 2014	apr–jun 2013	jan–jun 2014	jan–jun 2013	helår 2013
Byggnader och mark	0	0	1	1	2
Materiella anläggningstillgångar	57	60	116	121	241
Immateriella tillgångar	3	8	5	15	24
Summa avskrivningar	60	68	122	137	267

Not 4 Finansiella instrument

Systembolagets finansiella instrument består av räntebärande värdepapper, kundfordringar, likvida medel, leverantörsskulder och upplupna leverantörskostnader. Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen baserat på indata motsvarande nivå 1 enligt IFRS 7. Övriga finansiella tillgångar och skulder har korta löptider. Härav bedöms de verkliga värdena på samtliga finansiella instrument approximativt motsvara bokförda värden.

Nedan beskrivs löptiden för de räntebärande värdepapper som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Räntebärande värdepapper kommande förfall per bokslutsdatum:	30 jun 2014	30 jun 2013	31 dec 2013
– Inom ett år	133	180	81
– Senare än ett år men inom två år	727	144	425
– Senare än två år men inom tre år	155	594	353
– Senare än tre år men inom fyra år	474	96	244
– Senare än fyra år men inom fem år	337	144	448
Summa räntebärande värdepapper	1 826	1 158	1 551

Företaget har inte kvittat några finansiella tillgångar och skulder och har inga avtal som möjliggör kvittning.

Definitioner

Alkoholindex

Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol i olika situationer. Alkoholindex skapas från svaren på nio frågor om vad människor tycker är rätt och fel när det gäller alkohol, med betoning på berusning. Frågorna ställs en gång per år till 2 000 personer, 16 år och äldre. Ju högre index, desto mer återhållsam är attityden. Datainsamlingen genomförs av Novus.

Avkastning på eget kapital

Periodens resultat (rullande 12-månader) i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Bruttomarginal exklusive alkoholskatt

Bruttoresultat i procent av intäkterna exklusive alkoholskatt. Mäts och redovisas varje månad.

Genomsnittligt antal aktier

Genomsnittet av antal aktier i början och i slutet av perioden.

Intäkter/nettoomsättning

Intäkter/nettoomsättning omfattar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i Systembolagets huvudverksamhet.

Kvalitetsleverantörsindex

Kvalitetsleverantörsindex är ett sammanvägt index av nedanstående kvalitetsparametrar, vilka är betydelsefulla för att uppnå kundnytta.

- Lanseringstillgänglighet
- Produkttillgänglighet
- Leveranstidsuppföljning
- Kvalitetsreklamation
- Förpackningsreklamation
- CSR-miljö
- Lanseringsprovstopp
- Produktkvalitetskontroll

Kvalitetsleverantörsindex mäts kvartalsvis som ett rullande 12-månadersvärde.

Medelantal anställda

Antalet arbetade timmar dividerat med normal årsarbetstid.

Minskad klimatpåverkan

Mäter effekten av konkreta åtgärder som genomförs för att minska utsläpp av klimatpåverkande ämnen. Varje åtgärd räknas om till gram koldioxid. En genomförd åtgärd kan bara användas för redovisning under ett år, alltså redovisas inte ackumulerade effekter över flera år. Åtgärderna, både direkta och indirekta, förväntas successivt öka. Konkreta åtgärder är:

- direkt åtgärd: ersätta lysrör med LED-armatur i våra butiker
- indirekt åtgärd: öka andelen lättviktsglas för våra produkter i butik

Nöjd Kund Index (NKI)

NKI mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Totalindex är ett medelvärde av de tre frågorna:

- Hur nöjd eller missnöjd är du med systembolagsbutiken totalt sett?
- Hur väl motsvarar systembolagsbutiken dina förväntningar?
- Hur pass nära eller långt ifrån ett ideal tycker du att systembolagsbutiken ligger?

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 10 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. Totalt tillfrågas cirka 46 000 slumpmässigt utvalda kunder, fördelade över samtliga butiker. NKI mäts och redovisas en gång per kvartal.

Opinionsindex (OPI)

Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monopolet för försäljning av starköl, vin och sprit. Intervju-personerna får ta ställning till frågan:

- Tycker du att man ska behålla Systembolaget och monopolet på försäljningen av starköl, vin och sprit eller vill du att starköl, vin och sprit ska säljas i andra butiker?

Systembolaget anlitar TNS Sifo för genomförande av undersökningen. Totalt intervjuas 1 500 slumpmässigt utvalda personer i åldern 15–74 år varje månad. Opinionsindex mäts och redovisas varje månad.

Prestationskultur

Mäter i vilken utsträckning medarbetarna upplever att de i sitt arbete har förutsättningar att prestera (vill, vet, kan, får och bör) och individens upplevelse av att få sina basbehov tillgodosedda.

Resultat per aktie

Periodens resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Rörelsemarginal exklusive alkoholskatt

Rörelseresultat i procent av intäkterna exklusive alkoholskatt.

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutningen.

Total sjukfrånvaro

Alla sjukfrånvarotimmar i relation till alla arbetade timmar under samma period. Mäts per rullande 12-månadersperiod med en månads eftersläpning.

Utdelning i procent av periodens resultat

Utdelning i procent av resultat efter skatt.

Ålderskontroll

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts i procent av antal kontrollköp. Kontrollköpen genomförs av personer i åldersgruppen 20–24 år. Systembolaget anlitar Better Business för genomförande av köpen. Totalt genomförs under ett år cirka 5 700 kontrollköp i butik samt 600 kontrollköp hos ombud. Ålderskontrollen mäts och redovisas varje månad.

Kontaktinformation

Magdalena Gerger
Verkställande direktör
Telefon 08-503 310 25

Lars Granlöv
T.f. ekonomidirektör
Telefon 08-503 306 34

Kommande rapporttillfällen

30 oktober 2014 Delårsrapport januari–september 2014
13 februari 2015 Bokslutskommuniké 2014

Systembolaget AB

Organisationsnummer: 556059-9473

Postadress: 103 84 Stockholm

Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 14

Telefon: 08-503 300 00

Fax: 08-503 310 00

Hemsidaadress: www.systembolaget.se